

390

17.05.2010

კონონოვი ლატვიის წინააღმდეგ (ბანატხალი № 36376/04) დიდი პალატის გადაწყვეტილება¹.

პრესრელიზი მომზადებულია ევროპის ადამიანის უფლებათა სასამართლოს სამდივნოს მიერ. ის ხელმისაწვდომია სასამართლოს ოფიციალურ ვებგვერდზე <http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/view.asp?action=html&documentId=867803&portal=hbkm&source=externalbydocnumber&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649>

წინამდებარე პრესრელიზი წარმოადგენს საკონსტიტუციო სასამართლოს არაოფიციალურ ქართულენოვან თარგმანს.

**დადგინდა, რომ ვასილი კონონოვის მსჯავრდება
მე-2 მსოფლიო ომის დროს ჩადენილი ომის დანაშაულების გამო,
არ არღვევს ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-7 მუხლს
(არავითარი სასჯელი კანონის გარეშე)**

ძირითადი ფაქტები

ვასილი კონონოვი დაიბადა ლატვიაში 1923 წელს. ის იყო ლატვიის მოქალაქე 2000 წლის 12 აპრილამდე, როდესაც მან მიიღო რუსეთის მოქალაქეობა. 1942 წელს ის გაწვეული იქნა საბჭოთა კავშირის არმიაში ჯარისკაცად. 1943 წელს ის გადაისროლეს ბელორუსიის ტერიტორიაზე (რომელიც იმ დროს გერმანელების მიერ იყო ოკუპირებული) ლატვიის საზღვართან ახლოს და ის შეუერთდა საბჭოთა კომანდოს დანაყოფს, რომლის წევრებიც “წითელ პარტიზანებს” წარმოადგენდნენ.

კომპეტენტური ლატვიური სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტების თანახმად, 1944 წლის 27 მაისს, განმცხადებლის მეთაურობით, გერმანულ ფორმებში გამოწყობილმა

¹ დიდი პალატის გადაწყვეტილებები საბოლოოა (კონვენციის 44-ე მუხლი).

წითელმა პარტიზანებმა მოაწყვეს ექსპედიცია სოფელ მაზი ბატიში. არსებობდა ეჭვი, რომ აღნიშნული სოფლის ზოგიერთი მცხოვრები გერმანელებთან თანამშრომლობდა და წითელი პარტიზანების სხვა ჯგუფი გასცეს. განმცხადებლის დანაყოფმა გაჩხრიკა ექვსი ფერმის შენობა სოფელში. გერმანული თოფებისა და ყუმბარების აღმოჩენის შემდეგ ექვს სახლში პარტიზანებმა სცადეს დაეხვრიტათ ოჯახის უფროსი მამაკაცი. მათ აგრეთვე დაჭრეს ორი ქალი. შემდეგ ცეცხლი წაუკიდეს ორ სახლს და ოთხი ადამიანი (მათ შორის სამი ქალი) შიგნ დაიწვა. სულ მოკლული იქნა ცხრა მცხოვრები: ხუთი მამაკაცი სროლის შედეგად დაიღუპა – ერთი მამაკაცი და სამი ქალი კი აღმოდებულ შენობაში დაიწვა. დაღუპულ ქალთაგან, ერთი ფეხმძიმობის ბოლო სტადიაში იმყოფებოდა. მოკლული სოფლის მცხოვრებნი არ იყვნენ შეიარაღებულები, მათ არ უცდიათ გაქცევა ან რაიმე სახის დახმარების მოპოვება.

განმცხადებლის მტკიცებით, თავდასხმის მსხვერპლი სოფლის მცხოვრებლები თანამშრომლობდნენ გერმანელებთან და გერმანელებს გადასცეს თორმეტი პარტიზანისგან შემდგარი ჯგუფი სამი თვით ადრე. განმცხადებელმა აღნიშნა, რომ მის დანაყოფს დაევალა პასუხისმგებელი პირების შეპყრობა მათ წარსადგენად სასამართლოს წინაშე. ის აგრეთვე ამტკიცებდა, რომ ის პირადად არ ხელმძღვანელობდა ოპერაციას და არც ყოფილა სოფელში.

1998 წლის ივლისში ტოტალიტარიანიზმის შედეგების დოკუმენტაციის ცენტრმა (*Totalitārisma seku dokumentēšanas centrs*) ლატვიის მთავარ საჯარო ბრალმდებელს გადასცა გამოძიებისთვის 1944 წლის 27 მაისის მოვლენებთან დაკავშირებული ინფორმაცია. ამის შემდეგ, ბატონი კონონოვი ბრალდებული იქნა ომის დანაშაულების ჩადენისთვის.

2004 წლის 30 აპრილს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიამ საბოლოოდ დაადასტურა განმცხადებლის ბრალეულობა ომის დანაშაულების ჩადენაში ლატვიის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის 1961 წლის სისხლის სამართლის კოდექსის („ლატვიის 1961 წლის სისხლის სამართლის კოდექსი“)² 68-3 მუხლის თანახმად. სასამართლო ძირითადად დაეყრდნო უნევის კონვენციას “ომის დროს სამოქალაქო პირების დაცვის შესახებ” („1949 წლის უნევის კონვენცია (IV)“) და მსჯავრდება მოხდა სოფლის მცხოვრებლების დაჭრის, სასტიკად მოპყრობის და მკვლელობის გამო. განსაკუთრებით ხაზი გაესვა იმას, რომ ფეხმძიმე ქალის დაწვა, რამაც მისი სიკვდილი გამოიწვია, ეწინააღმდეგებოდა სპეციალურ დაცვას, რომლითაც ქალები სარგებლობენ ომის დროს. მეტიც, დადგინდა, რომ განმცხადებელმა და მისმა დანაყოფმა დაარღვია 1907 წლის ჰააგის რეგულაციების 25-ე მუხლი, რომელიც კრძალავდა დაუცველ დასახლებებზე თავდასხმას, როგორც იყო სოფლის მცხოვრებეთა ფერმები. ამავე რეგულაციის 23-ე მუხლის “ბ” ქვეპუნქტის თანახმად, განმცხადებელს ცალკე დაედო მსჯავრი ხრიკის საფუძველზე განხორციელებული დაჭრისა და მკვლელობისთვის, რადგანაც ის და მისი დანაყოფი ატარებდნენ გერმანულ ფორმებს მაზი ბატის ოპერაციის დროს. იმის გათვალისწინებით, რომ განმცხადებელი იყო ასაკოვანი, ჯანმრთელობაშიერყეული და არ შეეძლო ვისმესთვის ვნების მიყენება, ლატვიის სასამართ-

² 1961 წლის სისხლის სამართლის კოდექსმა შეცვალა საბჭოთა რუსეთის 1926 წლის სისხლის სამართლის კოდექსი რომელიც 1940 წლის დეკრეტის საფუძველზე შევიდა ძალაში ლატვიაში, მას შემდეგ რაც ეს უკანასკნელი საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის (სსრკ) ნაწილი გახდა.

ლოებმა მას შეუფარდეს თავისუფლების ერთი წლით და რვა თვით აღკვეთა სასჯელის აღსრულების გადავადების გარეშე.

განმცხადებელმა გაასაჩივრა გადაწყვეტილება სამართლებრივ საკითხებთან დაკავშირებით, მაგრამ წარუმატებლად.

სადავო საკითხები, პროცედურა და სასამართლოს შემადგენლობა

განმცხადებელი ამტკიცებდა, რომ ქმედებები, რომლის ჩადენისთვისაც მას ბრალი დაედო, მათი ჩადენის დროს არ წარმოადგენდა დანაშაულს ეროვნული ან საერთაშორისო სამართლის მიხედვით. მისი აზრით, 1944 წელს მას როგორც ახალგაზრდა ჯარისკაცს მტრის ზურგში არ შეეძლო ცოდნოდა, რომ ეს ქმედებები ჩაითვლებოდა ომის დანაშაულად და ვერ განჭვრეტდა, რომ ამის გამო შემდეგში პასუხისმგებლობა დაეკისრებოდა. ის აგრეთვე ამტკიცებდა, რომ მისი ბრალდება 1991 წელს ლატვიის მიერ დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ ლატვიის სახელმწიფოს მიერ პოლიტიკური ხელისუფლების რეალიზებას წარმოადგენდა და არ იყო განპირობებული ნებით შეესრულებინათ ომის დამნაშავეების მსჯავრდების საერთაშორისო ვალდებულებები. ის დაეყრდნო ევროპის კონვენციის მე-7 მუხლს (არავითარი სასჯელი კანონის გარეშე).

განაცხადი შეტანილ იქნა ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოში 2004 წლის 27 აგვისტოს. 2008 წლის 24 ივლისს სასამართლომ ოთხი ხმით სამის წინააღმდეგ დაადგინა, რომ დაირღვა მე-7 მუხლი და 41-ე მუხლის (სამართლიანი კომპენსაცია) შესაბამისად, განმცხადებლის სასარგებლოდ სახელმწიფოს დააკისრა 30 000 ევროს გადახდა არაქონებრივი ზიანის ასანაზღაურებლად.

2009 წლის 6 იანვარს საქმე გადაეცა დიდ პალატას 43-ე მუხლის შესაბამისად სახელმწიფოს მიმართვის საფუძველზე.

მესამე მხარის სტატუსით, რუსეთის ფედერაციისა და ლიტვის სახელმწიფოებმა წარმოადგინეს მათი მოსაზრებები.

2009 წლის 20 მაისს საჯარო მოსმენა გაიმართა სტრასბურგის ადამიანის უფლებების შენობაში.

გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა ჩვიდმეტი წევრისგან შემდგარი დიდი პალატის მიერ. დიდი პალატა შედგებოდა შემდეგი მოსამართლეებისგან:

ჟან-პოლ კოსტა (საფრანგეთი), პრეზიდენტი,
კრისტოს როზაკისი (საბერძნეთი),
ნიკოლას ბრათზა (გაერთიანებული სამეფო),

პიერ ლორენზენი (დანია),
 ფრანსუაზ ტულკენსი (ბელგია),
 იოზეფ კასადევალი (ანდორა),
 ირენე კაბრალ ბარეტო (პორტუგალია),
 დინ შპილმანი (ლუქსემბურგი),
 რენატე ჯეგერი (გერმანია),
 შვერე ერიკ იებენსი (ნორვეგია),
 დრაგოლიუბ პოპოვიჩი (სერბეთი),
 პეივი ჰირველა (ფინეთი),
 ლედი ბიანკუ (ალბანეთი),
 ზდრაჰკა კალაიდჯიევა (ბულგარეთი),
 მიჰაი პოალელუნგი (მოლდავეთი),
 ნებოისა ვუჩინიჩი (მონტენეგრო),
 ალან ვონ ლოვი (ლატვია), *ad hoc* მოსამართლე

და აგრეთვე, მდივნის მოადგილის მაიკლ ო'ბოილისგან.

სასამართლოს გადაწყვეტილება

არსებობდა თუ არა 1944 წელს საკმარისად ნათელი სამართლებრივი რეგულირება იმ დანაშაულებისა, რომლისთვისაც განმცხადებლის მსჯავრდება მოხდა?

ბატონი კონონოვის მსჯავრდება მოხდა 1961 წლის ლატვიის სისხლის სამართლის კოდექსის 68-3 მუხლების საფუძველზე, რომელიც კოდექსში შეტანილ იქნა უზენაესი საბჭოს მიერ 1993 წლის 6 აპრილს. აღნიშნული მუხლი ეყრდნობოდა “შესაბამის სამართლებრივ კონვენციებს” (როგორცაა 1949 წლის უნევის კონვენცია (IV)) ომის დანაშაულების ზუსტი განსაზღვრისთვის. შესაბამისად, ლატვიის სასამართლოების მიერ განმცხადებლის მსჯავრდება უფრო მეტად საერთაშორისო სამართალზე იყო დაფუძნებული, ვიდრე ეროვნულ სამართალზე.

1944 წელს დომინირებადი განმარტების თანახმად, ომის დანაშაულს წარმოადგენდა ქმედება, რომელიც ეწინააღმდეგებოდა ომის სამართალსა და ჩვეულებებს და საერთაშორისო სამართალი განსაზღვრავდა იმ ძირითად პრინციპებს, რომლებიც საფუძვლად ედო აღნიშნული ქმედებების კრიმინალიზაციას. სახელმწიფოებს ჰქონდათ უფლებამოსილება (ვალდებულება თუ არა), მიეღოთ ზომები ამ დანაშაულების ჩამდენი ინდივიდების დასჯისათვის, მათ შორის არსებობდა საფუძველი მეთაურის პასუხისმგებლობისთვის. შესაბამისად, მეორე მსოფლიო ომის დროს და მის შემდეგ, საერთაშორისო და ეროვნულმა სასამართლოებმა დააკისრეს პასუხისმგებლობა სამხედროებს მეორე მსოფლიო ომის დროს ჩადენილი ომის დანაშაულების გამო.

იმის გასარკვევად, თუ არსებობდა იმ კონკრეტული ომის დანაშაულების საკმარისად ნათელი და თანადროული სამართლებრივი რეგულირება, რომლისთვისაც მსჯავრი დაედო განმცხადებელს, სასამართლომ თავისი შეფასება დააფუძნა ჰიპოთეზაზე, რომ გარდაცვლილი სოფლის მცხოვრებლები იყვნენ “მებრძოლები” ან “სამოქალაქო პირები, რომლებიც მონაწილეობდნენ საომარ მოქმედებებში” (და არა “სამოქალაქო პირები”). სასამართლომ აგრეთვე გაიხსენა “ორი ძირითადი პრინციპი”, რომელსაც საომარ კონფლიქტებთან დაკავშირებით ეყრდნობა სამართლიანობის საერთაშორისო სასამართლო და რომელიც ქმნის “ჰუმანიტარული სამართლის სტრუქტურას”, კერძოდ, “სამოქალაქო მოსახლეობისა და ობიექტების დაცვა” და “ვალდებულება თავიდან იქნეს აცილებული მებრძოლებისთვის არასაჭირო ტანჯვის მიყენება”.

ამ მხრივ და 1907 წლის ჰააგის რეგულაციების 23-ე მუხლის “გ” ქვეპუნქტის გათვალისწინებით, სოფლის მცხოვრებლების მკვლელობა და სასტიკი მოპყრობა არღვევდა ომის სამართლისა და ჩვეულებების ფუნდამენტურ წესს, რომლის თანახმადაც, *hors combat*-ის მდგომარეობაში მყოფი მტერი, რომელიც შეუიარაღებელი იყო, დაცულია. პირებს არ მოეთხოვებოდათ, ჰქონოდათ რაიმე კონკრეტული სამართლებრივი სტატუსი ან ფორმალურად დანებდნენ თავდამსხმელებს. როგორც მებრძოლებს, სოფლის მცხოვრებლებს უფლება ჰქონდათ ომის ტყვეების სტატუსის შესაბამისად, დაცვაზე მას შემდეგ, რაც განმცხადებლის და მისი დანაყოფის კონტროლის ქვეშ აღმოჩნდნენ. შესაბამისად სასტიკი მოპყრობა და გასამართლების გარეშე დასჯა ეწინააღმდეგებოდა მთელ რიგ ომის წესებს და ჩვეულებებს ომის ტყვეების დაცვასთან დაკავშირებით. ამის გამო, ლატვიის სასამართლოების მსგავსად, სასამართლომ მიიჩნია, რომ სოფლის მცხოვრებლების დაწვა, სასტიკი მოპყრობა და მკვლელობა წარმოადგენდა ომის დანაშაულს.

ამასთან, ეროვნულმა სასამართლომ მართებულად დააფუძნა 1907 წლის ჰააგის რეგულაციის 23-ე მუხლის “ბ” ქვეპუნქტზე განცალკევებული მსჯავრდება ხრიკის საფუძველზე დაჭრისა და მკვლელობის გამო. იმ დროს, ხრიკის საფუძველზე დაჭრად და მკვლელობად ითვლებოდა აღნიშნული ქმედებების იმგვარად განხორციელება, როდესაც სამართლის დარღვევით მტრის დარწმუნება ხდება, რომ თავდასხმის გამო საშიშროება არ ემუქრება მტრის უნიფორმის გამოყენებით, რაც განმცხადებელმა და მისმა დანაყოფმა ჩაიდინა. იმავდროულად, არსებობდა თანაბრად გონივრული საფუძველი, რათა მომხდარიყო ბატონი კონონოვის მსჯავრდება აგრეთვე მოსალოგინებელი დედის სასიკვდილოდ დაწვის გამო, იმის გათვალისწინებით, რომ 1944 წლამდე კარგა ხნით ადრე (მაგ. 1863 წლის ლიბერის კოდექსში) არსებობდა ომის სამართალსა და ჩვეულებებში დამკვიდრებული ქალების სპეციალური დაცვა, რაც დადასტურდა მეორე მსოფლიო ომის დასრულებისთანავე უენევის კონვენციებში რიგი კონკრეტული და სპეციალური დამცავი რეგულირებების შეტანით. აგრეთვე არ არსებობდა ეროვნულ დონეზე მტკიცებულება და არც სასამართლოს წინაშე ჰქონდა ადგილი მტკიცებას, რომ “ომის საჭიროება იმპერატიულად მოითხოვდა” მაზი ბატის ფერმების დაცვას. ეს კი, ერთადერთი გამონაკლისია, რასაც 1907 წლის ჰააგის რეგულაცია ცნობს კერძო საკუთრების განადგურებისთვის.

თავად განმცხადებელმა აღწერა მოვლენების მისეულ ვერსიაში, რისი გაკეთებაც ევალეზობდათ, კერძოდ, მათ უნდა წარედგინათ სოფლის მცხოვრებლები მართლმსაჯულებისთვის.

თუნდაც პარტიზანების მიერ გასამართლებას ჰქონოდა ადგილი, ეს ვერ ჩათვლებოდა სამართლიანად, თუ ის განხორციელდა ბრალდებული სოფლის მცხოვრებლების გათვითცნობიერებისა და მონაწილეობის გარეშე და რასაც, მათი სიცოცხლის მოსპობა მოჰყვა. ბატონმა კონონოვმა ორგანიზება გაუწია და აკონტროლებდა პარტიზანთა დანაყოფს, რომელმაც განზრახ დახოცა სოფლის მცხოვრებები და გაანადგურა მათი ფერმები, და, შესაბამისად, მეთაურის პასუხისმგებლობა ეკისრება ამ აქტების გამო.

საბოლოოდ, თუნდაც მოკლული სოფლის მცხოვრებლები მიჩნეულიყვნენ “სამოქალაქო პირებად, რომლებიც საომარ მოქმედებებში მონაწილეობდნენ” ან “კომბატანტებად” როგორც ამას განმცხადებელი ამტკიცებდა, 1944 წელს საერთაშორისო სამართლის მდგომარეობის გათვალისწინებით არსებობდა საკმარისად ნათელი სამართლებრივი რეგულაცია განმცხადებლის მსჯავრდებისა და დასჯისთვის მაზი ბატიში 1944 წლის 27 მაისს განხორციელებული თავდასხმის დროს ჩადენილი ომის დანაშაულების გამო, რომელზეც ის პასუხისმგებელი იყო როგორც დანაყოფის მეთაური. სასამართლომ დამატებით აღნიშნა, რომ თუ სოფლის მცხოვრებლები “სამოქალაქო პირებად” ჩათვლებოდნენ, მათზე კიდევ უფრო მეტი სამართლებრივი დაცვა გავრცელდებოდა.

ამოწურული იყო თუ არა ხანდაზმულობის ვადა აღნიშნულ დანაშაულებზე დევნის განხორციელებისთვის?

სასამართლომ აღნიშნა, რომ ეროვნული სამართლის დებულებები, ხანდაზმულობის ვადასთან დაკავშირებით არ მოქმედებდა აღნიშნულ შემთხვევაში. განმცხადებლის ბრალდება ეყრდნობოდა საერთაშორისო სამართალს როგორც ომის დანაშაულების განსაზღვრის ნაწილში, ისე ხანდაზმულობის ვადის დადგენისთვისაც. მთავარი კითხვა მდგომარეობდა იმაში, ბატონი კონონოვის მიმართ დევნის დაწყებამდე ხომ არ ითვალისწინებდა საერთაშორისო სამართალი აღნიშნულ ქმედებებთან დაკავშირებით რაიმე ხანდაზმულობის ვადას. სასამართლომ დაადგინა, რომ ბრალდება არ ექვემდებარებოდა ხანდაზმულობას საერთაშორისო სამართლის მიხედვით არც 1944 წლამდე და არც შემდგომში. შესაბამისად, კეთდება დასკვნა, რომ განმცხადებლის დევნა არ არღვევდა ხანდაზმულობის ვადასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს.

შეიძლო თუ არა განმცხადებელს განეჭვრიტა, რომ შესაბამისი ქმედებები წარმოადგენდა ომის დანაშაულებს და მას დაეკისრებოდა პასუხისმგებლობა?

იმ საკითხთან დაკავშირებით, ქმედებების ომის დანაშაულად კვალიფიკაცია მხოლოდ საერთაშორისო სამართლის საფუძველზე თუ შეიძლებოდა ჩათვლილიყო საკმარისად ხელმისაწვდომად და განჭვრეტადად განმცხადებლისთვის 1944 წელს, სასამართლომ მიუთითა, წინა პრეცედენტზე და დაადგინა, რომ ჯარისკაცის (მესაზღვრის) ინდივიდუალური სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა აკმაყოფილებდა ხელმისაწვდომობისა და განსაზღვრულობის მოთხოვნებს, რადგანაც არსებობდა ფუნდამენტური ადამიანის უფლებების აქტების დაცვის მოთხოვნა, თუმცა ეს აქტები თავისთავად არ ქმნიდნენ ინდივიდუალური სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის საფუძველს. თუმცა 1926 წლის სისხლის სამართლის კოდექსი არ შეიცავდა მითითებას ომის საერთაშორისო სამართალსა და ჩვეულებებზე, ეს არ იყო

გადამწყვეტი, ვინაიდან ომის საერთაშორისო სამართალი და წესები 1944 წელს თავისთავად საკმარისი იყო ინდივიდის სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობისათვის.

სასამართლომ დაადგინა, რომ ომის სამართალი და ჩვეულებები წარმოადგენდა კონკრეტულ და დეტალურ რეგულირებას, რომელიც განსაზღვრავდა სისხლის სამართლებრივი ქცევის პარამეტრებს ომის დროს, კერძოდ, ეს ენებოდა შეიარაღებულ ძალებს და განსაკუთრებით მეთაურებს.

როგორც ბრძანების გამცემი სამხედრო მეთაურის პოზიციის გათვალისწინებით სასამართლო მიიჩნევს, ბატონი კონონოვის მიმართ არსებობდა გონივრული მოლოდინი, რომ ის ჯეროვანი მზრუნველობით მოეკიდებოდა მაზი ბატიში ჩატარებული ოპერაციის რისკების შეფასებას. ყველაზე ზედაპირული განსჯაც საშუალებას მისცემდა ბატონ კონონოვს, დაენახა რომ მკვლელობისა და სასტიკი მოპყრობის ქმედებები შეიცავდა არა მხოლოდ ომის წესებისა და ჩვეულებების დარღვევის რისკს, არამედ აგრეთვე წარმოადგენდა ომის დანაშაულებს, როგორც ეს იმ დროს განიმარტებოდა და, შესაბამისად, როგორც მეთაურს, მას შეიძლებოდა ინდივიდუალური კრიმინალური პასუხისმგებლობა დაკისრებოდა.

რაც შეეხება განმცხადებლის მტკიცებას, რომ პოლიტიკურად არაგანჭვრეტადი იყო მისი ბრალდება, სასამართლო იხსენებს თავის წინა პრაქტიკას იმასთან დაკავშირებით, რომ ლეგიტიმურად და განჭვრეტადად ჩაითვალა სამართალმემკვიდრე სახელმწიფოს მიერ იმ პირთა წარდგენა სისხლის სამართლის მართლმსაჯულების წინაშე, ვინც დანაშაულები წინა რეჟიმის პერიოდში ჩაიდინა. სამართალმემკვიდრე სასამართლოები არ უნდა გაკრიტიკებულიყვნენ წინა რეჟიმის დროს მოქმედი სამართლებრივი ნორმების, სამართლებრივი სახელმწიფოს პრინციპებისა და იმ ძირეული პრინციპების (როგორცაა მაგ., სიცოცხლის უფლება) შესაბამისად გამოყენებისა და განმარტებისთვის, რომელზეც აგებულია ევროპული კონვენციის სისტემა. ეს პრინციპები გამოიყენება იმ ტიპის რეჟიმის შეცვლის მიმართ, როგორსაც ადგილი ჰქონდა ლატვიაში 1990 და 1991 წლებში დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ.

შესაბამისად, ბატონი კონონოვის მიერ ჩადენილი ქმედებები მათი ჩადენის დროს ითვლებოდა დანაშაულად საერთაშორისო სამართლის მიხედვით და ამ საფუძველზე მოხდა მისი ბრალდება და მსჯავრდება ლატვიური სასამართლოების მიერ, რაც ვერ ჩაითვლება, რომ არ იყო განჭვრეტადი. დასკვნისთვის უნდა ითქვას, რომ მათი ჩადენის დროს, განმცხადებლის ქმედებები წარმოადგენდა დანაშაულებს, რომლებიც საკმარისად ხელმისაწვდომი და განჭვრეტადი იყო ომის სამართლისა და ჩვეულებების საფუძველზე.

შესაბამისად, სასამართლომ 14 ხმით სამის წინააღმდეგ გადაწყვიტა, რომ მე-7 მუხლი არ დარღვეულა.

მოსამართლე როზაკისმა გამოთქვა თანმხვედრი მოსაზრება, რომელსაც შეუერთდნენ მოსამართლეები: ტულკენსი, შპილმანი და იებენსი. მოსამართლე კოსტამ გამოთქვა განსხვავებული მოსაზრება, რომელსაც შეუერთდნენ მოსამართლეები კალაიჯიევა და პოალელუნგი. ამ მოსაზრებების ტექსტები თან ერთვის გადაწყვეტილებას.

პრეს-რელიზი არის სამდივნოს მიერ მომზადებული დოკუმენტი. ის არ არის მბოჭავი სასამართლოსთვის. განჩინებები, გადაწყვეტილებები და სხვა ინფორმაცია სასამართლოს შესახებ შეგიძლიათ იხილოთ მის გვერდზე (www.echr.coe.int). იმისთვის რომ მიიღოთ პრეს-რელიზები, შეგიძლიათ დარეგისტრირდეთ შემდეგ გვერდზე: Court's RSS feeds.

პრესასთან საკონტაქტო ინფორმაცია:

echrpress@echr.coe.int

ან

ტრეისი ტერნერ-ტრეზი (ტელ: + 33 (0)3 88 41 35 30);

სტეფანო პიედიმონტე (ტელ: + 33 (0)3 90 21 42 04);

კრისტინა პენჩევა-მალინოვსკი (ტელ: + 33 (0)3 88 41 35 70);

სელინ მენუ-ლანგი (ტელ: + 33 (0)3 90 21 58 77);

ფრედერიკ დოლტი (ტელ: + 33 (0)3 90 21 53 39);

ნინა სალომონი (ტელ: + 33 (0)3 90 21 49 79) .

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო შეიქმნა სტრასბურგში ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოების მიერ 1959 წელს 1950 წლის ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის დარღვევებზე მეთვალყურეობისთვის.